

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝ. ΘΡΑΚΗΝ

ΤΟΥ ΣΥΝΕΡΓΑΤΟΥ ΜΑΣ κ. Κ. ΓΕΝΝΙΩΤΗ

12ον

Ἡ Ἀνατολική Θράκη δὲν εἶνε ἀφημένη εἰς τὴν καλλιέργειαν, ὅπως παρουσιάζεται αὐτὴ εἰς τὴν τύχην. Ὑφίσταται δηλαδὴ παντοῦ παρούσα γεωργικὴ ὑπηρεσία, ἐτοιμὴ καὶ πρόθυμη νὰ παρέχῃ κατεσκευασμένους γραμμάς. Φυτώρια

Χωράφι με ἡλιάνθους

ποῦ καταλαμβάνουν μεγάλας ἐκτάσεις, γεμάτα ἀπὸ δεινύλλια ἢ ἀπὸ παντοειδῆ φυτὰ καὶ ὑποδειγματικὰ μελισσοτροφεία πλαισιώνουν τὸν ἀσφαλτόδρομον κατὰ μεγάλα διαστήματα. Φυτώρια καὶ μελισσοτροφεία ὑπάρχουν καὶ μακριὰ ἀπὸ τὸν ἀσφαλτόδρομον, ὅπως εἰς τὸ Μπουναρ Χισάρ, ὅπου κατόπιν ἀπὸ ἐπιτόπιον ἐπίσκεψιν διεπίστωσα μίαν ὑποδειγματικὴν καλλιέργειαν λαχανικῶν, δένδρων καὶ μελισσοκομίας.

Ποία εἶνε ἡ καλλιέργεια τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης; Ποία τὰ σπειρόμενα εἶδη; Εἶνε ἄραγε ὅπως ἄλλοτε, τὸ σιτάρι καὶ τὰ συναφῆ — τὸ κεχρί, τὸ κριθάρι, ἡ δρώμη — τὸ καλαμπόκι καὶ τὸ σταφύλι; Οἱ κάτοικοι χρησιμοποιοῦν ἄραγε καὶ τώρα τὸ πανάρχαιον ἄροτρον, συρόμενον ἀπὸ δῶδια καὶ μάλιστα ἀπὸ πέντε ἕως ὀκτὼ κατὰ σειρὰν ζεύγη; Ἔχουν γὰρ ἐπιδείξουν καὶ πάλιν τὴν ὡς ἂν βιβλικὴν εἰκόνα, κατὰ τὴν ὁποῖαν ἐπιτυγχάνεται τὸ βαθύτερον δυνατόν ὄργωμα καὶ προετοιμάζεται ἡ σπορὰ κατὰ τὸν καλύτερον τρόπον;

Ἡ γεωργικὴ λοιπὸν οἰκονομία τῆς Ἀνατολικῆς Θράκης ἐσημείωσε κατὰ τὰ τελευταῖα τριάντα ἔτη μίαν σημαντικὴν μεταβολήν.

Ἐν πρώτοις, ὅσον ἀφορᾷ τὰ σπειρόμενα εἶδη, παρεμερίσθησαν τὰ σιτηρὰ διὰ νὰ δώσουν θέσιν, καὶ μάλιστα σημαντικὴν θέσιν, εἰς δύο ἄλλα εἶδη — τὸν ἡλιάνθον (τὸν ἥλιον, ὅπως λέγεται κοινῶς) καὶ τὸ παντζάρι. Τὸ πρῶτον εἶδος κατέχει σήμερον τὴν πρωτεύουσαν θέσιν εἰς τὴν καλλιέργειαν τοῦ τόπου. Ἄλλου σπιθαμιαίου καὶ ἀδύνατον καὶ ἄλλου ὑψηλόσωμον καὶ χυμῶδες κάμνει ἐπίδειξιν τοῦ ὀλοστρογγύλου λουλουδιοῦ τοῦ εἰς τοὺς θρακικοὺς κάμπους, καὶ ὅλων τὴν ἑκτασίαν των, εἰς μικρὰν ἐκτασίαν ἀπὸ τὰ τεῖχη τῆς ἀνατολικῆς πόλεως ἕως τὸ χλοοτάπητον ἐμπάνθημα τῶν τριῶν πελάγων τῆς Ἀδριανουπόλεως.

Ἐπιφέρει ἐπιτόλαια ἐντὸς τοῦ ἔτους καὶ εἶνε ἀλλοτρίων εἰς τὴν θέσιν, ποῦ τοῦ σπαινοῦ οἱ καλλιέργηται. Ἐνῶ ὑψώνει τὰς μεγάλας κοκκινεοειδεῖς κεφαλὰς του, εὐσεπτεῖ σπουδῆποτε — εἰς φαση καὶ εἰς ἰσώματα καὶ εἰς ἀνώμαλα ἐσση. Κατὰ τὸ βράδυ, δταν οἱ ἀγρόται γυρίζουν στὰ σπίτια τους, ἀκολουθοῦμενοι ἀπὸ τὰ δῶδια τους ἢ φυλάσσουν τὰ πρόβατά των, συνοδευόμενοι ἀπὸ τοὺς σκύλους των, εἰς τοὺς θρακικοὺς κάμπους, γεμάτους με τοὺς ἥλιους, γυρισμένους πρὸς τὸν ὀμῶνυμόν των πλουσιόδωρον θερμοδότην, ποῦ χάνεται κάτω ἀπὸ τὴν γῆν, τεχνουργεῖται μία ἀγροτικὴ σκηνοθεσία πολὺ πλουσιωτέρα εἰς ποιητικὸν χρῶμα ἀπὸ ὅλας τὰς ἄλλας τὰς ἕως τώρα γνωστάς.

ΑΝΤΙ ΤΟΥ ΕΛΑΙΟΥ

Ἄς «ἥλιος», ὅπως με ἐπληροφόρησαν πολλοὶ καλλιέργηται του, εἰσήχθη ἀπὸ τὴν ρωσικὴν περιοχὴν τοῦ Καυκάσου. Μουσουλμάνοι κάτοικοί της, μετατοπισθέντες ἀπ' ἐκεῖ, μετέφεραν τὴν καλλιέργειάν του εἰς τὴν Ρουμανίαν. Μετακινηθέντες ἀπ' ἐκεῖ εἰς τὴν Ἀνατολικὴν Θράκην, ὅπου ἐγκατεστάθησαν, ἐφρόντισαν νὰ ἐπιδοθοῦν εἰς τὴν ἰδίαν καλλιέργειαν. Ἡ ἐπιτυχία τῆς διαδόσεώς του ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι εἶνε πολὺ ἀποδοτικὸς εἰς ἔλαιον καὶ ἀντικαθιστὰ τὸ ἐλαιόλαδον, τὸ ὅποιον σπανίζει εἰς τὰς βορείους χώρας ἢ πωλεῖται ἢ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΙΣ ΤΗΝ 5ην ΣΕΛΙΔΑ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΛΟΓΩΝ

ΕΝΑ ΤΑΞΙΔΙ ΕΙΣ ΤΗΝ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΝ ΘΡΑΚΗΝ

29η 26/4/57

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΕΚ ΤΗΣ 1ης ΣΕΛΙΔΟΣ
 εις απαγορευτικές διά τους
 χωρικούς τιμάς. "Επειτα η καλλι-
 έργεια του ήλιου δεν άπαιτεί με-
 γάλα έξοδα και είνε πολύ εύκολη.
 "Αλλά παρουσιάζει ένα μεγάλο
 μειονέκτημα: "Εξαντλεί πολύ γρή-
 γορα την γήν, άπομυζών εις βά-
 θος όλας τας θρεπτικές ιδιότητάς
 της, ούτως ώστε, έξαφνα, η μετά
 ταύτα σιτοκαλλιέργεια να μη είνε
 άποδοτική. Γι' αυτό η ήλιοκαλλι-
 έργεια δεν βλέπεται με καλό
 μάτι από τους άρμοδίους της
 γεωργίας. "Οπωσδήποτε σήμερα
 εις την Ανατολικήν Θράκην λει-
 τουργούν άνω των έξήντα έργο-
 στασίων σπορευλαίου ήλιου.
 "Αλλ' ο ήλιος μετεπήδησε και
 εις την άλλην όχθην του Έβρου,

εις την δικήν μας Δυτικήν Θρά-
 κην. "Εκαμε την πρώτην εμφάνι-
 σίν του επί Κατοχής. Οι Βούλ-
 γαροι επέβαλον τότε την καλλιέρ-
 γειάν του δι' ώρισμένον άριθμόν
 στρεμμάτων εις την Ανατολικήν
 Μακεδονίαν και την Δυτικήν Θρά-
 κην. Μετά την άπελευθέρωσιν η
 Ανατολική Μακεδονία έγκατέλει-
 πε την ήλιοκαλλιέργειαν, ενώ η
 Δυτική Θράκη την συνέχισε. "Ηδη
 εις την Κομοτηνήν λειτουργεί ένα
 έργοστάσιον σπορευλαίου και πρό-
 κειται να ίδρυθούν άλλα δύο εις
 την Ν. Όρεσιτιάδα και την Ξάν-
 θην με χρηματοδότησιν του Σχε-
 δίου Μάρσαλ.

"Η ήλιοκαλλιέργεια θα έπικρα-
 τήσει άραγε και πέραν των σημε-
 ρινών όρίων της, ώστε η Βαλκα-
 νική Χερσόνησος να βαπτισθή εις
 χώραν των ήλιών; Δεν μου φαίνε-
 ται τούτο πιθανόν. Διότι πέραν
 των σημερινών όρίων του η προ-
 τίμησις του έλαιολάδου είνε πολύ
 σταθερά και έπειτα όλίγον πέ-
 ραν αυτών υψώνεται ακλόνητον
 και αιωνόβιον τó έλαιόδενδρον, έ-
 τοιμον να διεξαγάγη νικηφόρον
 τόν άγώνα του έναντίον παντός
 ανταγωνιστού του.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ ΑΡ. 91

9

έλεγεν
 ζωήν
 α (αι-
 α των
 υμμένη
 ς (ξε-
 ς και
 ς της
 ήρθον
 ρικώς.
 (άν-
 α την
 εν.
 ή τó
 γκαρ-
 σύν-
 ώων
 ς και
 (άν-
 στρου
 "Ε-
 αλλί-

ΤΑ ΠΑΝΤΖΑΡΙΑ
 "Αυτό είδες, που δεν ύπήρχεν
 εις την Ανατολικήν Θράκην, όταν
 έξήλασα; Ηι οι Έλληνες, είνε τó
 μηχανικό έργοστάσιον καλλιέρ-
 γειας του ήλιου. Παντζίρι (πεν πο-
 νεύει) είναι άδεν μοιάζει με τó
 γαλλικό έργοστάσιον παντζίρια. Γκρι-
 πο και άσπρό, εις σχήμα άδρα-
 κίου, δεν είνε όμοιον με τó δικό
 μας κόκκινον παντζίρι ή τó γαλ-
 λικόν, που μοιάζει με μικρόν ό-
 δουλίον. Εις τó χωράφια δεν έξέ-
 χει υπέρ τó έδαφος, όπως τó γαλ-
 λικόν. "Αφίνει πρός τά έπάνω λίγα
 πράσινα φύλλα και ó θρακικός
 κάμπος με τó νέον χρώμα του
 παίρνει μία μορφή, που δεν την
 έγνωρίσαν οι Έλληνες, άλλοτε
 κάτοικοι της Ανατολικής Θρά-
 κης.

Εις την Ανατολικήν Θράκην
 καλλιεργούνται επίσης και τó σι-
 τηρά και τó άραποσίτι, όπως και
 άλλοτε, αλλ' ó καλλιεργούμενος
 χώρος των, όπως είνε φυσικόν, λι-
 γότεψε προς όφελος του ήλιου
 και του παντζαριού.

"Η καλλιέργεια της γής συνε-
 λείται με όλα τά εργαλεία — από
 τó ησιόδειον άροτρον έως τά σύγ-
 χρονα μηχανικά μέσα. Τά τρακτέρ
 κάμνουں συχνήν την εμφάνισίν
 των εις τούς θρόμους και τά χω-
 ράφια. Δεν λείπουν και τά ξύλινα
 άροτρα. Αί άλωνιστικά μηχανάι
 πολύ όλίγα. "Ετσι η παναρχαία
 δουκάνη, που σύρεται με τά βώ-
 δια έπάνω στα στάχια διά τόν
 έκκοκκισμόν του σιταριού, διατη-
 ρεί και τώρα εις την Ανατολικήν
 Θράκην άμετάβλητη την εικόνα
 του παναρχαίου άλωνίσματος.

Κ. ΓΕΝΝΙΩΤΗΣ

ΜΕΘΑΥΡΙΟΝ: "Η συνέχεια.

ΤΣΙΡΚΟ ΤΩΝ 4 ΑΔΕΛΦΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΗΝΩΝ